

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. X. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

in ratione primæ causæ, & universalis provi-
sio, tenetur exhibere homini peccanti, ne ladeat
libertatis creaturæ.

Tertio confutari potest principalis respon-
sio, argumentum ad hominem, quod supra insin-
uamus, decreta indifferentia implugnando.
Nam licet secundum principia Adversariorum,
concurfus quo Deus cum causis libe operatur,
sit indifferens, & à voluntate creata ad speciem
actûs determinetur, illam tamen determinat ad
individuum. Unde cum in actu malo & pecca-
to, secundum rationem individualem con-
siderato, reperitur aliqua specialis malitia &
deformitas, quæ non includitur in ratione spe-
ciali illius, ea scilicet quæ petitur ex intentione
generali, vel ex circumstantiis in eadem
speciem aggravantibus: quæro an Deus per
hunc concursum, quo voluntatem determinat
ad talem actum in individuo elicendum, eam
etiam determinet ad illam specialem malitiam
& deformitatem quæ illi reperitur annexa, &
quæ non convenit ei secundum suam rationem
specialem, vel non? Si primum dicatur, sequi-
tur Deum esse authorem alicujus specialis ma-
litiæ, quæ reperitur in actu malo, secundum
suam rationem individualem considerato:
quod divina sanctitati & bonitati repugnat. Si
secundum affirmetur: cur similiter Deus non
poterit per concursum prævium determinare
voluntatem ad speciem actûs, in esse physico &
naturali consideratam, & ad ejus entitatem &
substantiam, absque eo quod illam moveat &
determinet ad malitiam & deformitatem, illi ex
defectibilitate creature annexam? Et si in ra-
tione individuali possit præcindi entitas actûs
à malitia: cur etiam in ratione specifica, non
poterit fieri eadem præcisio?

§. X.

Solvuntur objectiones.

Obijcies primò: D. Augustinus libro 2. de
lib. arbit. cap. 20. differens de origine mali,
& quæstionem quæ nunc discutitur, an scilicet
Deus moveat voluntatem ad actus malos: per-
tractans sic dicitur: *sed tu fortasse, quis siturus es,
quoniam movetur voluntas cum se averit ab incom-
muni bono ad mutabile bonum; unde et iste motus
est, qui profecto malus est, tamen si voluntas libera,
quæ sine illa nec recte vivi potest, in bonis numeranda
est: si enim motus iste, id est aversio voluntatis à Do-
mino Deo, sine divinitate peccatum est, num possumus
authorem peccati Deum dicere? Non erit ergo iste mo-
tus ex Deo: unde igitur erit? Et quibusdam inter-
jectis: ad quæstionem sic respondet. Omne bo-
num ex Deo: nulla ergo natura est, quæ non sit ex
Deo: motus ergo iste aversionis, quem fatemur esse
peccatum, quoniam defectivus motus est, omnis autem
defectus ex nihilo est: vide quò pertineat, & ad Deum
non pertinere ne dubites. Sic enim legi debet hîc
Augustini locus, non verò ut habetur in editio-
ne Erasmi, à Lovaniensibus emendata: Et ad
Deum pertinere non dubites.*

Respondeo Augustinum ibi manifestè loqui
de motu aversionis, ut defectivus est, & regulis
morum dissectis; sub qua ratione, non est à
Deo ut à prima causa efficiente, sed à voluntate
creata ut à prima causa deficiente: non negat ta-
men, sed potius ibidem clarè insinuat, motum
illam voluntatis, ut physicus est & vitalis, à Deo

Tom. I.

ut primo movente & primo vivente procedere:
nam ibidem ait, quod omne bonum ex Deo est, &
quod nulla natura est, quæ non sit ab illo.

Objiciunt secundò Adversarii plura Conci-
liorum, & SS. Patrum testimonia, quæ videntur
militare contra nostram sententiam. Nam Con-
cilium Arausicanum can. 25. anathema dicit in
eos qui dicebant aliquos esse ad malum prædes-
tinatos à Deo. Et D. Prosper ait, *Non esse Ca-
tholicum dicere, quod qui non credunt Evangelica
predicatione, ex Dei prædestinatione, & constitutio-
ne non credant.* Item Augustinus in libro de ar-
ticulis sibi falsò impositis, art. 10. *Detestanda &
abominanda (inquit) opinio est, quæ Deum cuiusque
male voluntatis, aut male actionis credit authorem:
cujus prædestinatio nunquam extra bonitatem, nun-
quam extra justitiam est, universæ enim viæ Domini
misericordia & veritas. Adulteria enim matronarum,
& corruptelas Virginum, non instituere novit san-
cta divinitas, sed damnare; nec disponere, sed puni-
re.* Et D. Prosper ejus discipulus, in resp. ad ob-
jectiones Vincentianas, hæc scribit: *Sicut Deus
non indidit malo Angelo illam voluntatem quæ in ve-
ritate non stetit ita nec hominibus illum affectum quo
diabolum imitentur inseruit.*

Respondeo Concilia & Sanctos Patres, in
his & similibus locis, loqui de peccatis absolute
& simpliciter, & prout sunt in genere vel specie
mali moralis, & secundum totum illud quòd
tam de formali quam de materiali important.
Vel loquuntur de materiali peccati formaliter
considerato, & prout reduplicativè fundat ipsam
malitiam & deformitatem, sub qua ratio-
ne non est à Deo, sed à voluntate creata, ut re-
gulis morum subjecta. Vel si loquuntur de ma-
teriali peccati materialiter sumpto, seu de enti-
tate & substantia actûs mali, in esse physico &
naturali considerata, solum intendunt, talem
entitatem non esse à Deo ut provifore particula-
ri, sicut dicebant quidam hæretici, qui volebant
Deum aliquos homines speciali providentiâ ad
actus malos prædestinare, ut in illorum punitione
suam justitiam vindicativam manifestaret.
Non negant tamen Concilia, & Sancti Patres,
materiale peccati materialiter sumptum, seu enti-
tatem & substantiam actuum malorum, à
Deo, ut prima causa, & universali provifore pro-
cedere. Imò sententia quæ hoc negat, à D. Tho-
ma supra relato *errori propinquissima* appellatur.
Et in 2. sent. ad Annibald. quæst. unica art. 1. in
corp. *Hæreticum (inquit) est dicere, aliquod ens, in-
quantum ens, non esse à Deo; nec solum fidei contra-
rium, sed etiam rationi.* Unde circa hoc obser-
vanda est regula, quam tradidit S. Doctor
in 2. dist. 37. quæst. 2. art. 2. *Quodcumque nomen
deformitatem simul cum actu significat, sive in gene-
rali, sive in speciali, non potest dici quòd à Deo sit sim-
pliciter: unde non potest dici absolute, quod peccatum
sit à Deo, ut homicidium, aut aliquid hujusmodi, nisi
cum hac additione, in quantum est actus, & in quantum
est ens.*

§. XI.

Aliud argumentum diluitur.

Objiciunt tertio quidam Recentiores hoc ar-
gumentum, quod insolubile appellant. Deus
absolute & efficaci decreto, inconsultâ hominis
voluntate, vult quod ille liberè, & cum adver-
tentia rationis, in particulari, & cum omnibus
suis

Xxx 2

tus